

Andrzej Sikorski, M. Miśkiewicz

Dębczyno, woj. koszalińskie. Stanowisko 53

Informator Archeologiczny : badania 18, 121-122

1984

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

Złożone cele badawcze zostały zrealizowane. Stwierdzono, że wieża zbudowana została w miejscu intensywnego osadnictwa-pradziejowego i wczesnośredniowiecznego, którego ślady obserwujemy w zachodniej części wzgórza. Badania wieży w zasadzie zostały zakończone. Planowane jest jedynie odkopanie korony murów południowego i wschodniego, w celu podjęcia prac konserwatorskich. Uzyskane materiały pozwalają na przejście do etapu analizy w powiązaniu ze źródłami piśmymi. Dopiero wtedy będzie można odpowiedzieć na pytania o chronologię i funkcję zabytku.

Badania wykopaliskowe będą kontynuowane.

CZARNOWĘSY, gm. Białogard
woj. koszalińskie
Stanowisko 43

patrz
okres lateński

CZERNICZYN, gm. Hrubieszów
woj. zamojskie
Stanowisko 3

patrz
neolit

DĘBCZYNO
woj. koszalińskie
Stanowisko 22

patrz
okres wpływów rzymskich

DĘBCZYNO
woj. koszalińskie
Stanowisko 38

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Instytut Prahistorii

Badania prowadzili: Andrzej Sikorski i M. Miśkiewicz. Finansował UAM w Poznaniu. Trzeci sezon badań, Stanowisko wielokulturowe: osada ludności kultury pucharów lejkowatych /?/, kultury zachodniożytyckiej /?/, oksywskiej /?/ oraz wczesnego średniowiecza /VI?/ - IX/X w./.

Prace wykopaliskowe kontynuowano w dwóch sektorach stanowiska, tzn. wschodnim - celu rozpoznania strefy intensywnie użytkowanej przez mieszkańców osady wczesnośredniowiecznej /największa frekwencja obiektów mieszkalnych i gospodarczych/ - oraz w zachodnim, o zdecydowanie mniejszej frekwencji obiektów stałych.

Łącznie zbadano powierzchnię około 165 m², rejestrując 57 obiektów. Po wstępnej analizie makroskopowej materiały ceramiczne zaliczyć można do następujących jednostek kulturowych:

- 1/ kultura pucharów lejkowatych - 3 jamy gospodarcze /?/ i 2 jamy posłupowe; w wypełniskach obiektów stwierdzono przede wszystkim inwentarz krzemienny oraz silnie rozdrobniony materiał ceramiczny
- 2/ kultura zachodniożytycka - nie zarejestrowano żadnych obiektów, jednak w inwentarzu z I i II warstwy rozpoznano fragmenty naczyń, które łączyć można ze stwierdzonym wcześniej osadnictwem tejże kultury /m.in. fragmenty wylewów oraz fragmenty naczyń z plastycznymi ornamentami guzków z odciskiem palca/.
- 3/ kultura oksywska - 1 jama gospodarcza /?/
- 4/ kultura wczesnego średniowiecza - łącznie stwierdzono 51 obiektów, w tym 1 półziemienkę, 3 paleniska, 16 jam gospodarczych /?/ i 31 jam posłupowych.

W obrębie obiektów wczesnośredniowiecznych wydzielić można zasadniczo dwie grupy, tzn. obiekty z ceramiką ręcznie lepioną typu Dziedzice /?/ - 1 jama gospodarcza - i pozostałe obiekty, gdzie zarejestrowano fragmenty naczyń ręcznie lepionych i częściowo-słabo-formującą obciążonych w wariancie niezdobionym i zdobionym wraz z fragmentami prątnic. Stan zapanowania materiału ceramicznego nie pozwala jednak na precyzyjniejsze określenie chronologii wymienionych obiektów. Bazując na wcześniejszych ustaleniach wydaje się, że tegoroczne badania nie wnoszą nowych danych do chronologii osadnictwa wczesnośredniowiecznego na stanowisku /VI? - IX/X w./, Uzyskano natomiast dodatkowe dane do układu przestrzennego, tj. do sugerowanych dwóch odcinków, układ ten szczególnie w sektorze zachodnim, jak się wydaje, został poważnie naruszony przez późniejsze groby szkieletowe z XI wieku, /stan. 53./.

Materiały znajdują się w Instytucie Prahistorii UAM w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

DĘBCZYNO
woj. koszalińskie
Stanowisko 53

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Instytut Prahistorii

Badania prowadzili: mgr Andrzej Sikorski i M. Miśkiewicz. Finansował UAM w Poznaniu. Pierwszy sezon badań. Cmentarzysko szkieletowe - XI w.

W zachodnim sektorze stanowiska wielokulturowego nr 38 odkryto stanowisko nr 53. Jest to cmentarzysko zlokalizowane w dolnej, wypłaszczonej części łagodnego i długiego stoku rozległego wzniesienia, przylegającego do skraju połączonych dolin rzek Parsęty i Możliicy; ekspozycja na zbadanym wykopaliskowo odcinku wschodnim - mała deniwelacja 1 m/.

Sezon wykopaliskowy objął powierzchnię 50 m². W czasie badań zarejestrowano 4 groby, w tym 2 z zachowanym szkieletem w naturalnym układzie anatomicznym, i grób z anormalnym układem szkieletu i 1 grób z zachowanym fragmentarycznie szkieletem.

Wspoznanie stosunkowo małego wycinka nie pozwala na formułowanie wniosków co do chronologii i organizacji przestrzennej pewnych grobów na cmentarzysku. Uzyskane następujące dane jak: /1/ - inhumacja; /2/ - organizacja przestrzenna cmentarzyska /rzędowość? /5/ ogólna orientacja szkieletu na osi wschód-zachód; /4/ ślady obudowy jamy grobowej, i /lub trumny!/: /5/ określona unifikacja kształtów jam grobowych; /6/ zestaw wyposażenia bezpośredniego zmarłych /ozdoby, półki krzyżówek CNP 574 /?/ i 601/, pojemniki z pożywieniem /?/ fragmenty naczyń i węglików drzewnych w jamie grobowej; /8/ incydentalna anomalia w układzie naturalnym szkieletu, potwierdzają zasadniczo XI wieczną metryką cmentarzyska.

Wstępna analiza układu przestrzennego cmentarzyska pozwala z dużym prawdopodobieństwem zakładać, że rozpoznano na razie fragment jego wschodniej peryferii.

Materiały znajdują się w Instytucie Prahistorii UAM w Poznaniu.

Bacania będą kontynuowane.

DRONICZYN
woj. białostockie
Stanowisko 1 - osada zachodnia

Państwowe Muzeum Archeologiczne
w Warszawie

Badania prowadziła mgr Ludgarda Długopolaka-Kapucińska przy współpracy Hanny Łęgowieckiej i mgr Andrzeja Piotrowskiego /autor sprawozdania/. Finansował KZA na woj. białostockie. Szdty sezon badań, Wczesnośrednio-wieczna osada podgrodzowa /XI-XIII w./.

Rozpoczęto kolejną kampanię prac wykopaliskowych, wznowionych po badaniach K. Musianowicz w latach 1954-1957 i 1978. Stanowisko 1 położone jest nad wysokim brzegiem Bugu, między murem seminarium duchownego, a korytem rzeki. Prace rozpoczęto wskutek stale postępującego procesu dewastacji osady przez rzekę, jak i uprawę pól. Badania prowadzono na terenie ćwiartki A aru 04, najbardziej zagrożonego przez sug. Otworzono jeden wykop o powierzchni 25 m².

Stwierdzono istnienie dwóch warstw kulturowych o miąższości około 40-60 cm /warstwa I/ i 40-55 cm /warstwa II/. Nie stwierdzono, znanej z wcześniejszych prac, warstwy III, gdyż nie zdołano dotrzeć do calca, przerywając badania na głębokości około 1 m. Warstwa I charakteryzowała się brunatno-szarą, miejscami brunatno-lasnoszarą ziemią, w której występowały żółte, niekiedy pomarańczowo-żółte warstewki polepy o grubości 5-10 cm. Poniżej warstwy I stwierdzono zaleganie warstwy następnej, o barwie brunatno-ciemnoszarej, miejscami czarnej, przemieszanej z cienkimi /3-5 cm/ podkładami żółtego piasku.

Odsłonięto szereg zniszczonych, trudnych do zinterpretowania obiektów rysujących się w postaci nieregularnych, mniejszych lub większych płytów polepy, bardzo słabo widocznych zaciemnień. W ich obrębie odkrywano niewielkie ilości ułamków naczyń i kości zwierzęcych. Jedynym obiektem, co do którego nie było żadnych wątpliwości przy określeniu jego przeznaczenia był piec odsłonięty w środkowej części wykopu. Miał on kształt owalny, usytuowany dłuższą osią na kierunku N-S. Jego wymiary 95 x 115 cm. Zapewne kolejny piec znajdował się przy profilu zachodnim wykopu, mniej więcej na wysokości wcześniej opisanego obiektu. Stwierdzono tam płyty silnie przepalonej i spękanej polepy. W jej obrębie wystąpiły duże fragmenty naczyń grubociennych, zdobionego poziomymi żłobkami dookołnymi.

W toku prac odkryto m.in. 5 przesłików dwustokwowych z różowego łupku, paciorki szklane, fragment ozdoby ?? z brązu w kształcie tarczki z koncentrycznymi rowkami, brązowy kabłączek skroniowy z esowatym uszkiem, dwustronny grzebień z rogu, dużą liczbę gwoździ żelaznych.

Materiał masowy stanowiło ponad 210 kg ułamków naczyń oraz kości zwierzęcych. Olbrzymią większość wśród fragmentów ceramiki tworzył zespół ułamków naczyń należących do garnków "typu drohiczyńskiego". Mniej było relikwów należących do naczyń z cylindryczną szyjką. Stwierdzono też kilka egzemplarzy miseczek o kształcie zbliżonym do stożka z odciętym wierzchołkiem. Ich ornament, który stanowiły żłobki dookołne, był niekiedy wzbogacony o szereg ukośnych nacieć.

Chronologia znalezisk pozostaje w zgodzie z ustaleniami K. Musianowicz, dotyczącymi okresu trwania osady na stanowisku I w Droniczynie, tj. XI-XIII w.

Zabytki znajdują się w PMA.

Planowane jest prowadzenie prac w roku przyszłym.

DRONICZYN
woj. białostockie
Stanowisko 9 "Kosie Rowy"

patrz
okres halztycki

DZIEKANOWICE, gm. Lubowo.
woj. poznańskie
Stanowisko 22

Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy
Badania prowadziła: mgr A. Pietrusiak-Rączka, Piąty sezon badań, Wczesnośrednio-wieczna cmentarzysko szkieletowe.

Na kontynuowanym z poprzednich sezonów wykopie o powierzchni 20 m² odkryto 12 grobów z pojedynczymi pochówkami szkieletowymi, oraz skupisko kamieni - palenisko. W grobie nr 7 przy lewej skroni znajdował się srebrny kabłączek skroniowy. Luźno w warstwie wystąpiła szpinka brązowa.

Materiały archeologiczne, antropologiczne oraz dokumentacja znajduje się w Muzeum Pierwszych Piastów na Lednicy.